

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 3 (500)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

8 лютого 2020 року

ОГОЛОШЕННЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ПОСАД:

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

- завідувача кафедри внутрішньої медицини № 1 – 1 посада;
- завідувача кафедри фармакології з клінічною фармакологією – 1 посада;
- завідувача кафедри неврології – 1 посада;
- завідувача кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь доктора наук, вчене звання доцента або професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 (п'яти) років.

- доцента кафедри фармакології з клінічною фармакологією – 1 посада;
- доцента кафедри медичної фізики діагностичного та лікувального обладнання – 1 посада;
- доцента кафедри медичної інформатики – 1 посада;
- доцента кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією – 2 посади.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) чи доктора наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 4 (чотирьох) років.

– старшого викладача кафедри фармакології з клінічною фармакологією – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії), стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 (трих) років.

НА ФАКУЛЬТЕТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ:

- професора кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ВАКАНТНІ МІСЦЯ ЗА ДЕРЖАВНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ:

– На 2 курсі факультету іноземних студентів за спеціальністю 223 «Медсестринство», освітня програма «Парамедик» – 1 місце.

Студенти, які навчаються за кошти

мати науковий ступінь доктора наук, вчене звання доцента або професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 (десяти) років.

– доцента кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) чи доктора наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 4 (чотирьох) років.

НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

- доцента кафедри ортопедичної стоматології – 2 посади;
- доцента кафедри хірургічної стоматології – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) чи доктора наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 4 (чотирьох) років.

НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

- завідувача кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь доктора наук, вчене звання доцента або професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 (п'яти) років.

В НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ:

- завідувача кафедри терапії і сімейної медицини – 1 посада;
- завідувача кафедри хірургії – 1 посада.

Вимоги до претендентів: повинен мати науковий ступінь доктора наук, вчене звання доцента або професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 (п'яти) років.

Термін подачі документів – один місяць з дня оголошення.

Звертатися:

46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, відділ кадрів, тел. 52-14-64.

фізичних або юридичних осіб, мають право подати декану факультету:

- заяву на ім'я ректора університету щодо участі в конкурсі із зазначенням мотивації переведення;
- довідку про середній бал успішності за весь період навчання;
- копії документів, що дають право на отримання соціальних пільг;
- довідку про участь студента в науковому або громадському житті факультету, університету, країни.

До участі в конкурсі не допускаються студенти, які порушили правила внутрішнього розпорядку.

Термін подачі документів – два тижні з дня опублікування оголошення.

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

Максим ЛЕВИЦЬКИЙ – студент першого курсу медичного факультету

Стор. 5

У НОМЕРІ

Стор. 3

«ФАХ ХІРУРГА ПЕРЕТВОРИВ У МИСТЕЦТВО»

Кілька сотень провідних хірургів з різних куточків України зібрав перший Галицький хірургічний форум «Інноваційні технології в хірургії», що відбувся у стінах нашого університету. Провели захід під патронатом Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського, Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова НАМН України, Асоціації хірургів України та Асоціації хірургів Тернопілля. Присвятили перший Галицький форум хірургів 100-річчю від дня народження видатного хірурга, педагога, вченого, професора Юрія Коморовського.

Стор. 6-8

ПРОФЕСОРКА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕЩУК: «НАЙБІЛЬШЕ ЦІНЮЮ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

Олександра Олещук – з відомої на Тернопілля фармацевтичної династії Перегінців. Вона продовжила справу своїх батьків, поєднавши у своєму житті дві сфери – медицину та фармацію. У фармакології Олександра Михайлівна досягнула чималих висот. О.М. Олещук – завідувачка кафедри фармакології з клінічною фармакологією ТНМУ, професорка, голова експертного комітету з відбору та використання основних лікарських засобів МОЗ України.

ТНМУ ПОСІДАЄ ЛІДЕРСЬКІ ПОЗИЦІЇ У РЕЙТИНГУ WEBOMETRICS

Національна дослідницька Рада Іспанії опублікувала результати міжнародного рейтингу університетів світу Ranking Web of Universities (Webometrics) за січень 2020 року.

Рейтинг Webometrics понад 15 років досліджує діяльність понад 25 тисяч закладів вищої освіти у світі, які мають свої веб-ресурси. Головна ідея рейтингу полягає в оцінюванні наукової, навчальної та соціальної місії університетів опосередковано через показники представленості університету у вебпросторі.

Тернопільський національний медичний університет посів 27 місце серед 318 українських закладів вищої освіти (покращив свої позиції на шість позицій) та 4620 місце (July 2019 Edition ТНМУ мав 5064 позицію) з-понад 25 тисяч усіх закладів, які ввійшли до рейтингу.

Щодо рейтингової позиції серед закладів вищої медичної освіти, то ТНМУ має третє місце. Тернопільський медуніверситет покращив свої показники на дві позиції. За рейтинговими підсумками влітку 2019 року ми були на п'ятому місці.

При визначенні позиції університету в рейтингу розробники враховують такі показники:

Presence (присутність) – кількість сторінок у домені установи (враховуються всі піддомени та типи файлів) відповідно до даних Google (5%);

Visibility (видимість) – кількість зовнішніх джерел, які містять зворотні посилання на вебсторінки університету, яка розраховується за допомогою сервісу аналізу зовнішніх посилань Ahrefs.com і системи аналізу посилань для пошукової оптимізації та маркетингу в Інтернеті Majestic (50%);

Transparency (or Openness) (прозорість або відкритість) – кількість цитат топ-авторів установи за Google Scholar Citations (цього разу внесено зміни – до уваги беруть топ-110 авторів, виключаючи першу десятку) (10%);

Excellence (or Scholar) (якість або науковість) – кількість статей науковців, які працюють в університеті, що входять до кращих 10% найбільш цитованих у 26 дисциплінах за розрахунками Scimago за 2013-2017 рр. (35%).

За твердженням авторів, рейтинг Webometrics, за допомогою незалежних вебіндикаторів та науково обґрунтованій моделі опосередковано оцінює усі аспекти діяльності вишу: наукову, навчальну, культурну, соціальну, спортивну тощо. Це відрізняє цей інтернет-рейтинг від інших.

Пресслужба ТНМУ

НА ДУХОВНІЙ НОТІ

Концерт духовної музики «І слово сталося тілом і оселилося серед нас» відбувся 28 січня в актовій залі адміністративного корпусу нашого університету.

Святкову програму розпочав камерний оркестр обласної філармонії під керівництвом Кирила Семенченка. Своім співом потішило жіноче вокальне тріо «Солов'ї Галичини» у складі заслуженої артистки України Надії Татарчук, Наталії Бойко, Оксани Лісовець.

Цитати з Біблії українською та англійською мовою зачитали студент медичного факультету Богдан Авдєєв і студент факультету іноземних студентів Кодуах Кайзер Діскер Амоах.

Новий 2020 рік розпочався з приємної новини – всі церкви за підтримки Папи Римського Франциска його оголосили роком Біблії. Це перша євангельська ініціатива. Ще ніколи такого не проводили в глобальному масштабі. Ініціатива покликана

показати й зміцнити цінності Слова Божого для всіх людей.

Захід і весь колектив ТНМУ благословив архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василій Семенюк.

Наш університет має власні духовні традиції. Це – і виступи хору з різдвяною програмою, і активна волонтерська та добродійна діяльність викладачів і студентів, зустрічі з отцями Церкви,

і духовні зустрічі священників зі студентами.

Цього вечора з колядами завітав квартет Тернопільської духовної семінарії імені Йосифа Сліпого.

Актор театру та кіно, режисер, педагог, громадський діяч, народний артист України, професор ТНПУ В'ячеслав Хім'як подарував мудрість Шевченкового слова.

Хор викладачів і студентів

ТНМУ, виступів якого чекають з великим нетерпінням, щороку готує нову різдвяну програму. Під час концерту глядачі мали можливість насолодитися колядами й шедрівками, а також переглянути вертепне дійство від акторів театральної студії «Арт-драма».

**Народний артист України
В'ячеслав ХІМ'ЯК**

У Тернопільському національному медичному університеті навчається 2300 іноземних студентів, які є невід'ємною частиною університетської родини. Мистецтво стало для них надійною опорою, яка дає сили тривалий час жити далеко від дому. Зі сцени ТНМУ цього вечора прозвучали різдвяні пісні у виконанні хору студентів з Гани «Pentecost Snternational Worship Center» та хору іноземних студентів, які сповідують християнство за католицьким обрядом.

Завершальним акордом святкової програми стало театралізоване дійство «Маланка» від Тернопільської духовної семінарії.

Наостанок колядку «Народився Бог на санях» виконували і всі гості програми, і глядачі в залі.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ВИГРАЛА КОНКУРС НА УЧАСТЬ У НАВЧАЛЬНОМУ КУРСІ

Керівник наукового відділу, доцентка кафедри фармакології з клінічною фармакологією Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського Оксана Шевчук братиме участь у навчальному курсі «Управління інтернаціоналізацією та німецько-українським академічним співробітництвом 2020-2021». Ці навчання відбуватимуться у рамках програми Німецької служби академічного обміну (DAAD) «Support for the internationalisation of Ukrainian higher education institutions – continuing education programmes for administrators at Ukrainian higher education institutions in education and academic management (2019–

2021)». Оксана Олегівна стала одним з переможців конкурсу на участь у цьому навчальному курсі. Загалом програма спрямована на зміцнення та розширення німецько-української академічної співпраці.

Основна мета 18-місячного навчального курсу – кваліфікувати персонал українських університетів. Програма розроблена для того, щоб надати учасникам глибокі знання про різні аспекти інтернаціоналізації та дати їм змогу керувати відповідними процесами й завданнями, а також сприяти інтернаціоналізації їх університетів. Учасники дізнаються про концепції та стратегії інтернаціоналізації вищої освіти в різних

країнах, як впоратися з усіма аспектами академічної мобільності та науково-дослідної співпраці. Йдеться й про те, як розробити та впровадити відповідну стратегію інтернаціоналізації. Програма дає змогу ознайомитися з наявними інструментами фінансування міжнародної співпраці з візитами до Фонду Volkswagen, Фонду Олександра фон Гумбольдта, HRK, DAAD, DFG, а також короткими стажуваннями у вибраних установах.

Набутий міжнародний адміністративний потенціал і відповідні професійні навички дадуть можливість учасникам користуватися мережами та реалізовувати кооперативні транскордонні

проекти, які мають взаємний інтерес. Це сприятиме встановленню стійких інституційних контактів і мереж.

Навчальний курс містить п'ять навчальних модулів: основні знання про інтернаціоналізацію; компетенції з управління нею; базові навички з інтеркультуральної компетенції та управління конфліктами; навички управління та проект інтернаціоналізації.

Навчальний курс буде методично зосереджений на практичних аспектах інтернаціоналізації. Учасники ознайомляться з прикладами вдалої практики різних регіонів, а потім застосують отримані знання в повсякденній роботі у своїх університетах. Кожен учасник розроблятиме та працюватиме над проектом інтернаціоналізації у своєму виші.

Пресслужба ТНМУ

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
Тернопільський
національний медуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс **23292**

Видавець:
Тернопільський
національний
медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському національному медуніверситеті ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

«ФАХ ХІРУРГА ПЕРЕТВОРИВ У МИСТЕЦТВО»

У ТНМУ ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ ГАЛИЦЬКИЙ ФОРУМ ХІРУРГІВ, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПРОФЕСОРУ ЮРІЮ КОМОРОВСЬКОМУ

«Вчитель — не той, хто вчить, а той, хто навчає. Юрій Теофілович Коморовський належить саме до тієї когорти вчителів, які навчали, — наголосив під час урочистої церемонії відкриття форуму учень та послідовник Юрія Коморовського, голова Асоціації хірургів Тернопілля, доктор медичних наук, професор Ігор Дзюбановський, якому, власне, належить ідея організації цього заходу. — Скальпель у руках блискучого хірурга за пів століття філігранно маневрував, виконавши майже 10 тисяч операцій та врятувавши життя як простих людей, так і високопосадовців.

Юрій Теофілович КОМОРОВСЬКИЙ

Не випадково кажуть: якщо маєш гарного наставника на шляху підвищення професійного рівня — то це дороговказ на все життя. Саме таким дороговказом був для нас Юрій Теофілович — неперевершений хірург, науковець, вчений, велика людина, яка сама створила себе своєю працею. Висловлюю велику повагу та вдячність хірургічній спільноті України, що збиралася тут. Безмежно вдячний також адміністрації університету, яка підтримала мою ідею zorganizувати науковий форум і зібрати весь хірургічний бомонд нашої України, вшанувавши пам'ять Юрія Теофіловича Коморовського».

Для гостей лунали щедрикі та колядки у виконанні хору ТНМУ, вертепне дійство від студентів університету, а розповіді про окремі віхи життя Юрія Коморовського

Іван СМІЯН, член-кореспондент НАМН України, професор

Кілька сотень провідних хірургів з різних куточків України зібрав перший Галицький хірургічний форум «Інноваційні технології в хірургії», що відбувся у стінах нашого університету. Провели захід під патронатом Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського, Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова НАМН України, Асоціації хірургів України та Асоціації хірургів Тернопілля. Присвятили перший Галицький форум хірургів 100-річчю від дня народження видатного хірурга, педагога, вченого, професора Юрія Коморовського.

кого мережили класичні мистецькі твори. І не випадково: закінчивши в дитинстві музичну

вою та за активної участі Юрія Теофіловича в інституті було організовано факультативний

курс комплексних лекцій з актуальних питань геронтології та геріатрії на шостому курсі та факультеті підвищення кваліфікації лікарів. Ці курси користувалися значним успіхом у слухачів.

Досвідчений клініцист і неперевершений хірург, який володів ювелірною оперативною технікою, Юрій Теофілович Коморовський відіграв важливу роль у підготовці молоді зміни хірургів. Комплексна система знань, умінь та досвіду дозволила йому стати справжнім наставником і вчителем для своїх молодих колег. Любов до

високого мистецтва Юрій Теофілович намагався прищепити й студентам, зорганізувавши класи з прослуховування класичної

(Зліва направо): проректор ТНМУ, професор Іван КЛІЩ, голова обласної ради Віктор ОВЧАРУК

музики, зокрема, творів Бетховена, Моцарта та Чайковського. Одним з улюблених творів шанованого професора був «Полонез Огінського», який також пролунав під час відкриття форуму.

Справжньою окрасою заходу стала пісочна анімація від керівниці Центру анімаційних мистецтв Оксани Мергут. Дійство захоплювало й вражало! Миттєво й легко руки художниці змінювали рухи, вирази обличчя намальованих героїв, створюючи одну за іншою картину з життя Юрія Коморовського.

Проректор з наукової роботи ТНМУ, професор Іван Миколайович Кліщ привітав зібрання від

імені адміністрації університету та ректора Михайла Корди, який на той час перебував у відрядженні за кордоном. «Я належу до того покоління студентів, яке вчилася ще в ті часи, коли Юрій Теофілович читав нам лекції з хірургії, — зауважив, зокрема, він. — Професор Коморовський був унікальною людиною, адже у своїй професії, у хірургії він був не м'ясником, а митцем. Причому не звичайним митцем, а митцем-віртуозом. Він перетворив свою професію лікарського рукоділля в мистецтво. Власне, він по-іншому не міг: любив мистецтво — і свій фах перетворив у мистецтво».

(Зліва направо): доцент Роман КОМОРОВСЬКИЙ, Ярослава Михайлівна КОМОРОВСЬКА, професор Ігор ДЗЮБАНОВСЬКИЙ

во. Він дуже любив молодь, яка щось прагнула, цікавилася хірургією. Вмів шукати людей, які були гідні продовжити його справу. Адже людина може лише тоді відчувати себе самодостатньою, якщо її знання, фах, досвід будуть передані наступним поколінням, тим більше — в такій специфічній галузі, як хірургія. Юрій Теофілович це зробив: він підготував прекрасну когорту лікарів-хірургів, багато з яких нині збиралися вшанувати пам'ять свого вчителя. Хочу побажати нам усім, щоб ми у своїх діях, у починаннях завжди мали таких світлих людей на видноколі, на кого могли б рівнятися. Професор Коморовський був саме такою людиною, на яку можна рівнятися, до якої треба прагнути, щоб досягти високого рівня — як у віртуозності своєї професії, так і внутрішньої культури й інтелігентності».

Олександр ВОРОБЕЙ, професор (м. Мінськ)

З вітальним словом та спогадами про Юрія Теофіловича виступили член-кореспондент НАМН України Іван Семенович Сміян, який був ректором ТНМУ в той час, коли Юрій Коморовський очолював кафедру шпитальної хірургії, почесні гості — професор Олександр Воробей з Мінська та професор Іван Ярема з Москви.

На завершення церемонії відкриття до присутніх звернувся дружина Юрія Теофіловича, доцент Ярослава Михайлівна Коморовська та внук професора — Роман Коморовський. «Мій дід, так як його завше називав, вирізнявся передусім високими моральними якостями. Спокійний, врівноважений, він ніколи мене не сварив, але завжди давав добрі поради. З ран-

нього дитинства й до зрілого віку я перебував під його впливом та особистим прикладом», — пригадав Роман Коморовський.

Іван ЯРЕМА, професор (м. Москва)

Ярослава Михайлівна висловила щире подяку ініціаторам заходу, адміністрації ТНМУ за його проведення та всім, хто знайшов можливість вшанувати пам'ять незабутнього Юрія Теофіловича Коморовського.

Після урочистої церемонії відкриття учасники форуму продовжили роботу в кількох секціях, торкаючись проблем торакоабдомінальної хірургії та хірургії передньо-бокової стінки живота, хірургії аорти та магістральних судин, обговорюючи інноваційні технології в хірургії захворювань гепатопанкреатобілінарної системи, а також вибрані питання з хірургії.

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ ОТРИМАЛИ СЕРТИФІКАТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ РЕАНІМАЦІЇ

Уперше за трирічну історію діяльності Центру симуляційного навчання нашого університету тут відбувся міжнародний сертифікований інструкторський курс Європейської ради реанімації за сприяння Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги й Тернопільського національного медичного університету. Міжнародна команда інструкторів з Бельгії, Фінляндії, Португалії, Словенії, Чехії, Хорватії та України провела два важливі курси професійного рівня — «Розширені реанімаційні заходи в педіатрії» (PALS) та курс для інструкторів GIC (Generic Instructor Course). Сімнадцять курсантів з різних областей України, серед яких сім викладачів нашого університету, номіновані на звання інструкторів ALS/EPALS від Європейської ради реанімації.

— Це важливий крок для впровадження міжнародних протоколів ALS, PALS, ILS на вітчизняному медичному просторі. Адже тепер наші фахівці зможуть самостійно готувати інструкторів в Україні, — каже завідувач відділення підготовки інструкторів з екстреної медичної допомоги ДЗ

пекських курсів, де розглядають питання надання екстреної медичної допомоги.

— Особливо актуальними є такі курси в світлі наказу МОЗ України № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», каже Віталій Крилюк. — Як відомо, з 1 січня цього року облік балів безперервного професійного розвитку обов'язковий для всіх без винятку українських лікарів. Більше того, нова модель передбачає проходження міжнародних сертифікованих курсів — у цьому документі ця вимога прописана окремим пунктом. Такі курси належать до симуляційного навчання й відповідно дають лікарям максимальну кількість балів. Але, погодьтеся, не так просто українському лікарю потрапити на таке навчання, адже воно здебільшого відбувається за кордоном. Отож, Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги вирішила продемонструвати, що отримати якісне навчання, а відповідно, й міжнародний сертифікат, можна також в Україні. Звісно, для цього потрібні умови — якісна симуляційна зала та добре підготов-

но була на часі, адже попередня давно вичерпала свій ресурс і не забезпечувала реальної потреби лікарів у професійному навчанні. Нова система — заробляння балів і проведення атестації лікарів, передбачає вільний вибір і максимальну концентрацію нових знань. Це означає, що лікар уже не зобов'язаний витратити свій час на те, аби на довготривалих курсах прослуховувати матеріал, який викладали там, скажімо, ще п'ять років тому. Натомість він може відвідувати короткотривалі навчання й отримати максимальний концентрований об'єм тієї інформації, в якій має потребу.

До прикладу, ті міжнародні курси, які зорганізує Всеукраїнська рада реанімації разом з Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф передбачають два-три дні практичних занять. Підготуватися до цих навчань лікар може самостійно, використавши матеріали з найсвіжішою інформацією, яку йому надають. У вільний час він вивчає теоретичний матеріал, а практичні навички відпрацьовує вже під час короткотривалих вивчань у змодельованих ситуаціях у симуляційній залі на манекенах.

— Доволі суттєве значення має мануальна частина занять, — зауважує Віталій Крилюк. — Бо й справді ще жоден лікар не навчився інтубувати пацієнта, чи, приміром, проводити серцево-легеневу реанімацію за книжкою. Щоб лікар це зробив максимально швидко та без помилок, він повинен ці навички відпрацювати. На манекені чи муляжі, щоб, йдучи в медичну практику, проводити такі маніпуляції з мінімальною кількістю ускладнень і високим ступенем ефективності. Впроваджуючи таке навчання, можна як зменшити кількість лікарських помилок, так і якість надання медичної допомоги. Це доводять й численні зарубіжні дослідження, які стверджують, що більшість невдач у медичній практиці пов'язана з відсутністю належної комунікації між лікарями, коли вони надають допомогу, або ж недостатньою обізнаністю з тим обладнанням, на якому працюють. А ось курси, які впроваджуємо, передбачають як і вміння налагоджувати комунікацію, так і працювати в команді під час відпрацювання практичних навичок. Така система доволі ефективна й це підтверджує багаторічний зарубіжний досвід.

Аби якнайшвидше впровадити такі міжнародні курси симуляційного навчання у вітчизняну систему безперервного професійного розвитку, Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги разом з Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України постійно проводить навчання в територіальних обласних центрах і тісно співпрацює з Європейською радою реанімації.

ПРЯМА МОВА:

Арсен ГУДИМА, завідувач кафедри медицини катастроф і військової медицини Тернопільського національно-

го медичного університету ім. І.Я. Горбачевського, професор:

— Сучасний освітній ринок ставить перед закладами вищої медичної освіти нові вимоги, головна з них — це підготовка конкурентноспроможного фахівця. Тому університет усіяко дбає, щоб якість навчання майбутніх лікарів відповідала найновішим освітнім стандартам. Власне, й створення Центру симуляційного навчання, де впроваджуємо нові технології навчання, спрямована на те, щоб підготувати спеціаліста, здатного надавати якісні медичні послуги.

Наразі йдеться про навчання кадрового потенціалу, який готують не на класичних курсах підвищення кваліфікації, а на спеціальних, які дозволяють якнайширше реалізувати всі можливості Центру симуляційного навчання. Тут кожна хвилина роботи з курсантом чи студентом розрахована на виконання певної поставленої мети. Потрібно розуміти, що це інноваційне заняття, яке раніше не проводили в звичних умовах. У цьому сенсі новаторами, що розробили нині вже класичні методики освітнього процесу, є міжнародні організації, які впроваджують найновіші технології діагностики та лікування. Одна з них — Європейська рада реанімації, яка працює на теренах Європи, впроваджуючи освітні та медичні технології. Якщо ще два чи три роки ми їздили за кордон на навчання, а це чималі кошти, від 200 до 300 євро за дво- чи триденний курс, то нині завдяки Всеукраїнській громадській організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги» виникла змога проводити подібні курси для українських слухачів на території України. Їх вартість є значно нижчою, ніж на теренах Європи. Завдяки співпраці з Європейською радою реанімації в Україні вже виникла ціла плеяда інструкторів, які мають право організовувати та викладати на курсах базової реанімації. Такий курс користується великою популярністю в Україні. Маємо зараз змогу навчати базової реанімації, як у структурі освітнього процесу, а також з видачею міжнародного сертифікату. В нас є на це легітимні права, а також кваліфікована команда інструкторів.

Наразі ж впроваджуємо викладання курсу «Кваліфіковані захо-

ди реанімації». Це — триденний курс, який вимагає дороговартісного обладнання. В нашому центрі все необхідне для цього є, приміром манекен, який симулює серцевий ритм, керується дистанційно, якому можна вводити ліки. Найскладнішим у цьому сенсі є курс «Кваліфікованих заходів реанімації в педіатрії», але тишить те, що Європейська рада реанімації відгукнулася та відправила до нас п'ять інструкторів з різних куточків Європи, які, власне, й провели цей «педіатричний» курс. Відтак наші викладачі пройшли цей курс, склали іспит та отримали статус, щоб викладати його в Україні. Приємно, що нинішній курс відбувається на базі нашого Центру симуляційного навчання, який є законодворцем симуляційного навчання в Україні. І на нинішніх навчаннях 50 відсотків учасників — це наші викладачі з різних кафедр ТНМУ, які згодом впровадять ці інновації у своїх повсякденних заняттях. Університет від такої практики має подвійну вигоду, бо на його базах проводять курси Європейської ради реанімації й водночас — викладачі імплементуватимуть нові знання в навчальний процес. Найголовніше, що в нашому виші вже згуртувалася така плеяда викладачів, які не можуть жити по-старому, а отже, рівень освітнього процесу в університеті зростає.

Оксана КАПУСТИНА, лікарка відділення реанімації новонароджених (м. Дніпро):

— Дуже рада, що з'явилася можливість пройти такі міжнародні навчання в Україні, зокрема, на симуляційних базах ТНМУ. Це був потужний вишкіл, який проводили спікери Європейської ради реанімації англійською мовою, відтак ми покращили свої знання з іноземної, але найголовніше — отримали багатий досвід викладацької майстерності. Зокрема, я навчалася на курсі «Кваліфіковані заходи реанімації в педіатрії», склала іспит та отримала статус, щоб викладати його в Україні, отож з радістю поділюся своїми знаннями з іншими лікарями. Також хочу висловити своє захоплення від симуляційного центру ТНМУ, в нас у Дніпрі такого немає, трішки встигла й помилуватися вашим файним містом і надзвичайно вдячна всім, хто зорганізував ці навчання.

Лариса ЛУКАЩУК, Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

«Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України», інструктор міжнародного класу Віталій Крилюк. — Наші колеги, представники ERC відзначили високий рівень підготовки наших інструкторів, а це фахівці екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, викладачі медичних вишів, і вони всі отримали статус кандидатів-інструкторів.

Для проходження навчань курсантів виокремили в три групи по шість осіб. Спочатку вони прослухали теоретичну частину, а згодом відпрацьовували практичні навички в Центрі симуляційного навчання. Зокрема, курсанти опанували навички навчати інструкторів за європейськими стандартами. Примітно, що короткотривалі курси професійної підготовки є звичною практикою за кордоном, тобто 2-3 дні достатньо для того, аби лікарі могли максимально відпрацювати необхідні навички в режимі симуляційного навчання. Цього разу вони здобули навички необхідні для проведення симуляційного навчання під час проведення сертифікованих євро-

пелі інструктори-викладачі. Власне, в Тернопільському національному медичному університеті для цього створені всі умови — потужний симуляційний центр, працюють висококваліфіковані викладачі, тут можна проводити курси за різними рівнями. Варто зазначити, що Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги разом з Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України не вперше зорганізує міжнародні курси на базі симуляційного центру в ТНМУ. Їх проводимо чи не цілий рік. Але наразі хочемо дати старт новій генерації інструкторів, аби вони надалі вже самі проводили навчання. Власне, тому й запросили міжнародну команду, до якої входять інструктори з п'яти країн світу, щоб навчити наших інструкторів, як проводити вишколи відповідно до міжнародних стандартів. Так, нам вдалося запозичити цінний досвід і вже на теренах України розпочати підготовку інструкторів за міжнародними програмами.

Насправді зміна моделі післядипломної освіти лікарів вже дав-

МАКСИМ ЛЕВИЦЬКИЙ: «ЗАВЖДИ ТРЕБА ВІРИТИ В ПЕРЕМОГУ!»

– Максиме, яке спортивне досягнення для вас найцінніше?

– 2016 року я разом зі збірною України брав участь у Чемпіонаті світу з кікбоксингу за версією WTKA, що відбувся в італійському місті Маріна-ді-Каррара. Посів у своїй категорії, серед юніорів, третє місце. Вважаю, що це хороший показник. Мабуть, саме цією нагородою пишаюся найбільше.

– Чому вирішили займатися кікбоксингом?

– Кікбоксингом також займався мій тато. Ще з дошкільного віку він брав мене на свої тренування. Я вже тоді пробував боксувати, а, напевно, років з семи почав інтенсивно тренуватися. Мені це дуже сподобалося. Зрозумів, як правильно поводитися в цьому виді спорту, тож мені в ньому цікаво.

– Чи допомагає кікбоксинг у повсякденному житті?

– На вулиці, звісно, застосувати його не можна, хоча бувають ситуації, коли й хотілося б. А взагалі – допомагає почуватися більш впевнено. Зміцнює і фізично, і психологічно.

– Чи траплялися моменти, коли хотілося піти зі спорту?

– Так, було таке три чи чотири роки тому. Напевно, так у всіх буває, якась чорна смуга. Почав програвати поспіль кілька поєдинків. Я вже розчарувався у собі й гадав, може, це не моє й час закінчувати. Зробив перерву десь пів року. Як вдалося вийти з цього стану? Дуже просто. Мабуть, час для цього настав. Мої знайомі почали займатися кікбоксингом, тож і собі подумав, що пора б мені повернутися у форму й відновити тренування.

За підсумками минулого календарного року студент першого курсу медичного факультету Максим Левицький здобув відзнаку серед студентської спільноти ТНМУ ім. І. Горбачевського в номінації «За вагомі досягнення у спорті». Максим брав участь і досягнув успіху в таких численних змаганнях, як чемпіонат України з кікбоксингу WTKA серед юніорів (1 місце), чемпіонат ФСТ «Україна» з кікбоксингу WTKA серед юніорів (1 місце), відкритий кубок України з кікбоксингу WAKO серед юніорів (1 місце), Unified World Championship WTKA (II місце), відкритий чемпіонат Тернопільської області з MMA (1 місце), відкритий чемпіонат Тернопільщини з кікбоксингу ISKA (1 місце), Всеукраїнський турнір найсильніших кікбоксерів України WTKA (1 місце), чемпіонат України з кікбоксингу WTKA серед юніорів (1 місце).

Почав далі займатися, і таких повторних депресивних ситуацій, на щастя, більше не було.

– Які, на вашу думку, найголовніші умови, щоб досягнути успіху: як у спорті, так і в інших сферах?

– Найголовніше – працювати над собою, бо без праці, без тренування нічого не можна досягнути. Дотримуватися конкретного режиму – це дуже зорганізоване. І ніколи не зупинятися на досягнутому, а завжди бажати чогось більшого. Тільки так можна домогтися успіху.

– Коли трапляються моменти спустошення, небажання надалі працювати, як їх долаєте?

– Обов'язково треба шукати те, що найбільше стимулює. Скажімо, якщо я у спорті пропущу тренування, а хтось інший – ні, через те в майбутньому можу тій людині програти поєдинок. Тож краще тренування не пропускати.

– Коли у вас з'явилася думка стати лікарем?

– Знав про це ще з раннього віку, а трохи згодом, десь у 13-

14 років визначився остаточно. Мій батько Петро Ростиславович – також лікар. Тато часто відправляв мене на різні курси, зокрема, з надання першої медичної допомоги, на різні лекції. Мені подобалося дивитися, спостерігати, слухати, так я й зрозумів, що медицина – це моє, тож інші професії навіть не розглядав. Вирішив, що вступатиму саме у медичний виш, і впевнений, що не помилюся.

– На першому курсі про це, мабуть, ще рано говорити, та все ж – яким конкретно лікарем бачите себе в майбутньому?

– З усіх напрямків мені найбільше подобається хірургія.

– В університеті вже освоїлися? Що найважче на першому курсі?

– Порівняно зі школою це цілком інший світ! Найважче було звикнути до того величезного обсягу інформації, що дає університет. Порівняно з медичним у школі, можна сказати, ми взагалі нічого не робили (сміється). В мене тиждень минає

дуже швидко. Після занять в університеті їду додому та починаю відразу вчитися, інакше нічого не встигну. В мене майже не залишається вільного часу, навіть у вихідні. Чи не весь час віддаю навчанню, сподіваюся, в майбутньому буде трошки легше. Водночас в університеті збагачуюся не лише знаннями, а й знайшов багато друзів, розширюю спілкування з людьми. Влився в колектив, дуже цікаво.

– Все це – нове для мене, впевнений – дуже важливе, що вплине на моє майбутнє.

– Які ще маєте захоплення, крім спорту?

– Люблю читати, подорожувати. Стараюся бути різнобічним, цікавлюся всім. Наразі ж найбільше уваги приділяю таки навчанню, значно більше, ніж спорту, адже перший курс особливо треба припилювати. Які предмети до душі? Анатомія мені надзвичайно подобається, тож і дається легше, а от над хімією іноді доводиться посидіти довше. Стараюся, бо прагну взяти для себе всі знання, які нам дають тут. Та не забуваю й про дозвілля. Адже добре знання засвоюються лише тоді, коли належно відпочинеш. Тож на вихідних ми з одногрупниками все ж стараємося збиратися, спілкуємося, проводимо час разом, відпочиваємо. До речі, багато друзів, які ще вчилися зі мною в школі, також вступили до ТНМУ, кілька з них навіть навчаються зі мною в одній групі. Я закінчив ЗОШ №5 м. Тернопіль, часто навідуюся туди, щоб побачитися з вчителями, всіх їх пам'ятаю, люблю. Зі школою в мене пов'язані лише найприємніші спогади.

– Назвіть три риси, які вам

найбільше у собі подобаються, і три свої риси, які хотіли б «підправити».

– Вважаю, що я трошки безвідповідальний. Непунктуальний: як би не старався, дуже часто запізнююся, навіть не знаю, як це відбувається. А ще часто щось забуваю. Дуже хотілося б це у собі виправити. Що подобається? Якщо відверто, важко оцінювати себе самого. Вважаю, що чесний, впевнений у власних силах і, напевно, щирий.

– Які три мети хотіли б досягти, скажімо, через 10-15 років?

– Насамперед – працювати за фахом. Обов'язково створити сім'ю. І також продовжувати саморозвиватися, вдосконалюватися.

– Спорт є у вашому майбутньому?

– Нині спорт для мене – це більше захоплення. Колись, можливо, й була думка професійно ним займатися, але водночас розумів, що це не буде заняття на все життя, адже професійний вік спортсменів – приблизно до 35 років. Тож спорт для мене переріс у хобі, і я більше навіть не гадав, щоб це стало моїм основним заняттям. Звісно, буду займатися, тренуватися для себе, щоб підтримувати форму. Тим більше – це дуже гарний спосіб скинути напругу, позбутися стресів, яких, як відомо, в лікарів вистачає.

– Чи маєте життєве правило, якого завжди стараєтесь дотримуватися?

– Коли виходиш на ринг, дуже важливо морально налаштувати себе на поєдинок, не бути розгубленим. Іноді це непросто, але, попри все, доводиться складати свої думки в одне ціле й вірити у себе та в перемогу. Адже якщо виходиш з поганим настроєм, налаштований на поразку – то так воно й станеться. Завжди треба вірити в перемогу! І у спорті, і в житті.

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

СТУДЕНТИ З ГАНИ ЗОРГАНІЗУВАЛИ МЕДИЧНУ ВІКТОРИНУ

Асоціація студентів Гани у Тернопільському національному медичному університеті імені Івана Горбачевського

зорганізувала вікторину серед своїх членів на медичну тематику під керівництвом президента цього об'єднання Абдулкадіра Османа Шеріфа. Ініціатором заходу став голова сектору науки асоціації Абдулла Абдул Фаїд Ахмед.

Майстрами квізу були Майкл

Осей, Рафік Архі, Ричард Нсіах.

Інструкції щодо проведення заходу надав президент Всеукраїнської асоціації студентів Гани Мустафа Абдул Мумін та керівником сектора освіти Пітер Аквасі Сарпонг. Тур, який відбувся в ТНМУ, є відбірковим. Його учасники відстоюватимуть честь університету на всеукраїнському рівні. Національна медична вікторина NUGS Ukraine відбудеться 29 лютого.

Заступник центру виховної роботи та культурного розвитку ТНМУ, доцент Олена Покришко привітала всіх присутніх з початком вікторини. Вона зазначила, що дуже важливо, крім навчання, бути ще й активними у соціальному житті університету.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА.
Фото автора**

НА «УКРАЇНСЬКИХ ВЕЧОРНИЦЯХ» ДИВИЛИСЯ ВИСТАВУ Й ЗАБАВЛЯЛИСЯ

Традицією в Тернопільському національному медичному університеті імені І. Горбачевського стала підтримка української культурної спадщини. Студенти є ініціаторами багатьох заходів, які покликані зберегти й примножувати наші звичаї. Організаційний комітет у складі студентів Софії Копитчак, Валерії Суздалевої, Володимира Лук'яненка та Марії Чумадевсь-

кої запропонував усім бажаючим чудове дійство – «Українські вечорниці».

У першій частині заходу глядачі переглянули виставу «Вечори на хуторі біля Диканьки або Ніч перед Різдвом» за однойменним твором Миколи Гоголя.

В іншій частині заходу учасників очікували конкурси, ворожіння та частування. Ведучим був Володимир Лук'яненко.

Студенти мали змогу взяти участь у таких народних іграх і конкурсах: «Калита», «Конкурс з борошном» (знайти сірник), «Ринг» (необхідно було в боксерських рукавицях відкрити 1 раунд – цукерку, 2 – банан, 3 – пляш-

ку з водою без застосування зубів, на швидкість), «Танцювальний конкурс» (виконання українського танцю), «Віник».

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

У медицину Олександра Олещук прийшла за покликом серця, але гени, як кажуть, взяли своє. Донька відомої на Тернопіллі фармацевтичної династії Перегінців продовжила справу своїх батьків, поєднавши у своєму житті дві сфери – медицину та фармацію. Так розпочався її шлях у фармакологію, в якій Олександра Михайлівна досягнула чималих висот. Завідувачка кафедри фармакології з клінічною фармакологією ТНМУ, професорка, голова експертного комітету з відбору та використання основних лікарських засобів МОЗ України, авторка та співавторка понад 300 навчально-методичних і наукових публікацій, двох патентів на винахід, підручника та шести навчальних посібників з фармакології та лікарської рецептури. Але попри всі ці досягнення, Олександрівна Михайлівна не втомлюється вчитися, освоювати сучасні науки, продукувати нові ідеї та вважає, що її успіх це й заслуга рідних людей – батьків, наставників і родини.

«ПЕРШЕ ПРИЧАСТЯ МЕНІ ТА СЕСТРИ ОКСАНІ ТАЄМНО 1977 РОКУ ДАВ ВЛАДИКА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ СОФРОНІЙ ДМИТЕРКО»

– Олександро Михайлівно, в житті вам вдалося досягти чимало: стати професоркою, очолити одну з найпотужніших в університеті кафедр, виростити сина та виховати вже не одне покоління студентів. Які ж секрети вашого виховання?

– На мій погляд, нічого таємничого тут немає – потрібно

вроджений лідер, вона вмiла все організувати, крім того, дуже добре розуміла, що важить у житті здобути гарну освіту, й усіляко сприяла навчанню мого тата. В часи ж тотального безгрошів'я, голоду це було не так просто – послати дитину навчатися до Львівського медінституту. Батько розповідав, що траплялися такі дні, коли не було зовсім що їсти, тоді вони діставали вареники, які передавала бабуся, обшкрябували їх від цвілі, підсмажували й так утамували голод. Але таке важке матеріальне становище не впливало на навчання, тато навчався та освоював глибини фармації із задоволенням.

Дідусь Іван за своїм характером був надзвичайно доброю людиною, він дбав про родину,

Олександра з батьком – Михайлом Івановичем ПЕРЕГІНЦЕМ, мамою – Оленою Михайлівною та сестрою Оксаною в Гермаківському дендропарку (1979 р.)

огорнути дітей любов'ю та стати для них власним прикладом. Так було в нашій сім'ї. Хочу зауважити, що в наше виховання вкладали не лише мама й тато, а й уся родина. Хоча ми мешкали у Тернополі, але географія моїх канікулярних подорожей ще в шкільні роки доволі розмаїта. Досить часто влітку мене відправляли у село Литвинів Підгаєцького району до дідуса та бабусі – батьків мого тата Михайла Івановича Перегінця. І якщо хтось може подумати, що я не знаю сільського життя, то відкрию таємницю – як й інші діти, я пасла корови, доглядала за кроликами, допомагала на городі, тобто мені все це відомо. Якими були мої дідусь і бабуся? Дуже люблячими, уважними до нас, онуків. Бабуся Марина – то

виріс у заможній сім'ї. У сталінські часи йому довелося зазнати репресій – він, як і тисячі патріотів, які віддано любили Україну, був засуджений. Разом з ним бабцю Марину й тата вислали аж в Актюбінську область. Але ми, діти, не відчували жодної озлобленості від того, що їх так покалічили ці сталінські жорна, й зростали в надзвичайно тепломu родинному оточенні.

Друга гілка сімейної історії – від моєї мами, яка походить із села Касперівці Заліщицького району з родини Бачинських. Там були бабуся Ольга та дідусь Михась. До речі, це ім'я стало в нас вже родинним і свого дорослого сина, я іноді пестливо називаю Михасем, Михасиком, що викликає неймовірно приємні спогади та асоціації. В родині

Професорка Олександра ОЛЕЩУК:

миті в моїй пам'яті й досі. В дитинстві щоліта нас привозили на 1-2 тижні в Коломию, де отці мешкали разом зі своєю сестрою Савиною, яка згодом стала монахинєю Софронією Чину Святого Василя Великого. В Коломійі я із сестрами проходила навчання, катехизацію, а перше причастя мені та сестрі Оксані таємно 1977 року дав владика Івано-Франківський Софроній Дмитерко. Особливу увагу хочу привернути до

моєї мами зростало семеро дітей, але попередні покоління заклали власні традиції й склалися міцні сімейні корені. Двоє братів моєї бабусі по материнській лінії були греко-католицькими священниками. Отець Єронім Тимчук закінчив університет в Австрії, захистив докторську дисертацію з богослов'я в Інсбруку (Австрія) та був багаторічним ректором підпільної Василянської семінарії. Він провадив самовіддану діяльність у духовному становленні та релігійному вихованні людей, зокрема, й молодих священників. Другий брат – о. Яків Тимчук мав парафію на території Чортківського та Тернопільського району. Владика Яків Тимчук відіграв значну роль у збереженні української греко-католицької церкви в 1940-1980 роках, разом з братом він провадив Хрестову службу в підпіллі та зазнавав переслідувань радянською владою. З моїх дитячих років залишилися лише світлина та приємні спогади про них. Пригадую, як на великі свята хтось з вуйків приїздив до нашого помешкання й проводив відправу – чи на Святвечір, чи на Великдень. Ці незабутні

тієї атмосфери, яка панувала в помешканні наших родичів. Духом науки, сподвижництва була просякнута кожна річ у домі. Такої кількості книг у ті часи я ніде не бачила, причому це були видання різними мовами світу. Цікавою була й їхня сімейна традиція – один день на тиждень розмовляти якоюсь іноземною мовою. Два отці й тета Савина спілкувалися між собою англійською, німецькою та польською мовами. Всі знали латину. А як у родині отців любили музичне мистецтво! В пам'яті зринають незабутні моменти, коли ми із сестрою сидимо на канапі, а отець Яків на фортепіано нам грає Шопена, твори Скорика. З якою насолодою ми вслухалися в кожну нотку нетлінних мелодій світової та української класики. І це також був один з виховних моментів формування нашої духовності, освіченості. Згодом із сестрою вирішили навчатися гри на музичних інструментах – я закінчила музичну школу по класу фортепіано, а сестра освоїла скрипку. В родині отців панував культ навчання, освіти, духовного розвитку. Діти повинні були завжди мати якесь заняття, й

коли отець приїздив до нас у гості, то ми обов'язково показували свої шкільні щоденники, наші результати, демонстрували успіхи в школі, тобто орієнтир завжди був на здобуття знань.

Теплі родинні стосунки в нас збереглися крізь усі роки, особливо трепетні вони в нашому сестринському середовищі. Крім старшої сестри, в мене є й молодша на десять років – Марічка, нині вона цілком доросла та самодостатня особистість, працює в Києві у філії відомої компанії Майкрософт, але я із сестрою й далі за неї переживаємо. Як в дитинстві, коли батьки доручали нам нею опікуватися, бо вона наймолодша. І хоча нині вже немає в цьому потреби, але ця родинна нитка наших теплих

Першокласниця Олександра з мамою Оленою Михайлівною ПЕРЕГІНЕЦЬ (1976 р.)

стосунків, закладена батьками, допомагає протистояти невдачам, радіти успіхам одна одній та міцно тримає нас у цьому світі. Я перенесла ці стосунки вже в свою родину й для мене немає більшої радості в житті, ніж щастя моєї дитини, сім'ї. Сподіваюся, що ті цінності, які заклали мої батьки, обов'язково передадуться й у спадок сину, яким дуже пишаюся, він уже знайшов свою другу половинку, тому вірю, що наші сімейні традиції матимуть продовження.

– Ваші батьки працювали у фармацевтичній галузі та, очевидно, це й стало головним стимулом щодо вибору майбутньої професії?

– Мої батьки були провізорами. Тато закінчив фармацевтичний факультет Львівського медінституту, а мама – Коломийське фармацевтичне училище. Батько працював заступником начальника аптекоуправління, начальником торгового відділу, пройшовши шлях від інспектора до заступника начальника аптекоуправління. Все своє життя він присвятив організації системи фармації в Тернопільській області,

Серед однокурсників (1988 р.)

«НАЙБІЛЬШЕ ЦІНУЮ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

відповідав за забезпечення лікарськими засобами медичних закладів нашого краю. До нього часто зверталися за порадами, бо він був професіоналом своєї справи, читав на курсах підвищення кваліфікації для фармацевтів. Часто в нашому домі збиралися його колеги, співробітники й коли обговорювали якісь справи, то його думка була дуже авторитетною. Для нас, трьох доньок, він також був беззаперечним авторитетом. Пригадую, як тато колись нам казав, що хоче, аби «мої діти досягнули більшого, ніж я». Тому я взяла цю батьківську пораду й собі. Коли зростав мій син, то я створювала всі можливості для його навчан-

Михайло Іванович ПЕРЕГІНЕЦЬ, батько Олександри Олещук, у робочому кабінеті (2000 р.)

ня, вже з роками розуміючи, чому тато так цього хотів. Батько був доброю, але доволі вимогливою людиною, він не наполягав, щоб ми з сестрою йшли у медицину. Але всіляко сприяв нашому навчанню та поважав наш професійний вибір. За традицією в нашій родині синів називають на честь дідусів. Свого сина я назвала, як тата — Михайлом. І коли зараз бачу, як в його характері проявляються ті риси, які були в мого батька, то це справжня радість. Ми пишалися ним, бо він був справжнім головою сімейства, і хоча займав доволі значиму в ті часи посаду, але за характером був дуже доброю людиною і у ставленні до підлеглих, і до нас, дітей.

«МЕНІ БУЛО ВСЕ ЦІКАВО – САМІЙ ФАСУВАТИ, СПОСТЕРІГАТИ, ЯКІ ВІДПУСКАЮТЬ ЛІКИ, ЯКІ УМОВИ ЇХ ЗБЕРІГАННЯ»

— Мама все життя пропрацювала в аптеках нашого міста, була фармацевтом. Тому стає зрозумілим, чому інтерес до лікарських засобів у мене ще з дитинства. Розмова про лікарські засоби, лікування, була в нашому помешканні чи не з мого народ-

ження. Мама працювала в першій аптеці м. Тернополя, яка була більше відома, як аптека Бекесевича, а колись називалася «Під білим орлом». Після школи мама забирала мене на роботу й я мала можливість не лише спостерігати за роботою фармацевтів, а й спробувати себе в цій ролі. Все відбувалося, як мовиться, «за протоколом» — я одягала власний білий халат і шапочку, й мені довіряли навіть розфасовувати порошки. Тепер розумію, що це була глюкоза чи інші безпечні лікарські засоби, але робота для мене завжди знаходилася. Мені було цікаво все — фасувати препарати, спостерігати, які відпускають ліки, які умови їх зберігання. Зауважу, що ця аптека була створена на засадах класичної фармації. Пан Бекесевич обладнав її старовинними рецептурними й асистентськими меблями — письмовим столом-бюроком, старовинним касовим апаратом, штангласами, асистентським та іншим начинням. Пригадую ті часи, коли там стояли бюсти перших вчених і засновників медицини та фармації — Гіппократа, Галена, Цицерона. Розповідали, що Бекесевич їх вийняв з-під руїн тернопільських аптек, знищених війною. Це була, по суті, аптека-музей. Власник аптеки дуже любив дітей, і надто добре до нас ставився, але прийти нам дозволялося лише з його дозволу, ми внутрішньо його навіть трішки боялися, тому я й одягала халат і шапочку, як годиться. Дитячі враження зберегли в пам'яті справжній храм фармації — його атмосферу, стерильну чистоту, неголосні розмови. Пригадую саму особу пана Бекесевича, до якого зверталися не інакше як «пан магістр». Він й справді був магістром фармації та здобув цей ступінь ще за польських часів. До нього приходили багато людей з усього міста — і пацієнтів, і лікарів за порадою. Він був справжнім професіоналом фармацевтичної справи, з великою увагою ставився до кожного рецепта, бо вважав: «Саме з рецепта почи-

Олександра (третя ліворуч) на святі першого дзвінка у Тернопільській школі №3 (1976 р.)

Олександра ОЛЕЩУК з колективом кафедри (2003 р.)

нається шлях до людського здоров'я».

— Отож, зрозуміло, що після такої науки, питання вибору майбутнього фаху у вас не постало....

— Звісно, тільки фармація. Але незважаючи на те, що закінчила середню школу № 3 із золотою медаллю, на фармацевтичний факультет Львівського медінституту я не вступила, бо не мала практичного стажу роботи в медицині чи фармації, як в ті часи вимагали. Тоді для мене це була невимовна трагедія, бо навіть не здогадувалася, що доля готує мені кращий шанс — займатися справою, яка припаде до душі, тобто фармакологією. Ця наука потребує доволі виваженого клінічного мислення. І те, що в мене нині добрі знання з фармакології, завдячую навчанню в нашому тоді ще медичному інституті на медичному факультеті. Освоєння теоретичних і клінічних медичних дисциплін дало можливість глибокого бачення проблем медицини загалом. Це допомогло згодом і у виборі спеціалізації. Коли мені запропонували вступити до аспірантури, я обрала кафедру фармакології, розуміючи, що зможу працювати в обширі двох дотичних наук — фармації та медицини. Відтак вступила до аспірантури та успішно закінчила її, завдячуючи своїм Вчителям — фундатору нашої кафедри, професорові Миколі Петровичу Скакуну та моїй науковій керівниці, професорці Катерині Андріївні Посоховій. Пригадую такий зворушливий момент: вони приїхали підтримати мене на офіційний захист моєї кандидатської дисертації в Інститут фармакології та токсикології, Микола Петрович у своєму вітальному слові сказав, що я його наукова внучка, а науковою мамою була Катерина Андріївна. Для мене це велика честь бути в оточенні цих людей, які допомогли мені утвердитися в цій галузі науки. Ясна річ, ті традиції, той дух творчості, новаторства, певних принципів діяльності кафедри намагаюся продовжити й нині, але й, звісно, хочеться внести й щось власне, адже в нас доволі потужний склад та є кому розвивати нау-

ковий потенціал. Пишаюся тим, що очолюю дружній колектив науковців, професіоналів-фармакологів і шляхетних людей. Сподіваюся на їхню допомогу й підтримку.

«ШКОЛА МИКОЛИ СКАКУНА – СВОЄРІДНИЙ БРЕНД ВІТЧИЗНЯНОЇ ФАРМАКОЛОГІЧНОЇ НАУКИ»

— Яким питанням фармакології ви присвятили свою на-

кодження — токсичних, вірусних та інших патологій, які супроводжуються порушенням її функції. Докторська, власне, продовжила цю тематику, лише дещо в іншому напрямку, зокрема, я вивчала ефективність застосування донаторів синтезу оксиду азоту для лікування уражень печінки різного генезу. Тобто я продовжила розвивати тему школи фармакологів-гепатологів, яку заснував Микола Петрович Скакун. Узагалі ж дуже вдячна долі, що подарувала мені чудових Вчителів, видатних науковців, зокрема, таким наставником був для мене Микола Петрович Скакун, який дуже багато зробив не лише для мого наукового але й особистісного розвитку. Я вдячна і йому, і своєму науковому керівнику Катерині Андріївні Посоховій, за те, що повірили в мене й передали ті життєві принципи, які дуже допомагають. Навчили бути відповідальною за власні дії, тримати слова, вміло планувати свій час, не розпоршуватися на дрібниці, віддаватися справі й завжди доводити її до завершення.

— Окрім керівництва кафедрою, у вас доволі «висока» посада — голови експертного комітету з відбору та використання основних лі-

Олександра ОЛЕЩУК з чоловіком Олегом і сином Михайлом (1994 р.)

кову діяльність, що вдалося втілити в практичну охорону здоров'я?

— Якщо думками повернутися в 1994-1997 роки, то тоді я навчалася в аспірантурі й працювала над своєю кандидатською дисертацією. Ще за часів керівництва Миколи Петровича була створена школа фармакологів-гепатологів, отож моя кандидатська, а згодом і докторська дисертації були присвячені вивченню засобів, які впливають на функцію печінки. Кандидатська присвячена ефективності ентеросорбентів, які можуть застосовуватися для лікування різноманітних захворювань печінки. Ці засоби сприяють запобіганню недугам печінки при різних уш-

карських засобів МОЗ України?

— Мені навіть і на гадку не спадало, що те, чим займався мій тато — організацією забезпечення ліками медичних закладів — доведеться й мені спробувати, але вже в масштабах держави. Чотири роки тому за сприяння керівництва університету я подала свою кандидатуру на конкурсний добір щодо участі в цьому експертному комітеті. Спочатку була одним з його членів, а згодом мене призначили головою цього дорадчого органу МОЗ України, і ці обов'язки виконую впродовж трьох останніх років. Чим займається цей підрозділ? (Продовження на стор. 8)

ПРОФЕСОРКА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕЩУК: «НАЙБІЛЬШЕ ЦІНЮ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7)
Експертний комітет провадить оцінку порівняльної ефективності (результативності), безпеки та економічної доцільності лікарських засобів і дає рекомендації Міністерству охорони здоров'я щодо їх включення до Національного переліку основних лікарських засобів. Тобто виносимо своєрідний вердикт — чи доцільно закуповувати певні медикаменти за державні кошти. Робота комітету сприяє раціоналізації витрат тих коштів, які держава виділяє на медикаменти, а відтак — і більшій доступності ліків з високим ступенем доказовості для лікування найпріоритетніших станів українців. Узагалі ж робота експерта мене одразу захопила, але перш ніж провадити діяльність, довелося пройти і спеціальні тренінги, і курси, і навчання, зокрема з фар-

паратів у лікуванні орфанних, онкологічних та інших недуг. Але це також дуже відповідальна робота, бо це ті ліки, які держава закуповує за національними програмами, тому потребує насамперед компетентності, незаангажованості, відсутності конфлікту інтересів і тих знань та вмінь, які я здобувала впродовж багатьох років.

— Над чим зараз працює колектив кафедри?

— У полі зору наших науковців нині — пошук властивостей обґрунтування як нових лікарських засобів, так і традиційних. Наразі працюємо над вивченням особливостей та кардіопротекторних механізмів препарату, який використовують для лікування цукрового діабету другого типу — метформіну. Моя PhD-студентка проводила свої дослідження за

шому університеті лабораторії культури клітин.

«ПОДОРОЖУВАТИ ЕКСТРЕМАЛЬНОЮ ТРАСОЮ, КОЛИ НА НАВІГАТОРІ НЕ ВІДСТЕЖУЄТЬСЯ ШЛЯХ, ЦІКАВО Й ЗАХОПЛЮЮЧЕ»

— Чи є час на відпочинок за такого завантаження?

— Останніми роками я та мій чоловік дуже полюбили подорожі. Якщо раніше їздили відпочивати на море в українських просторах, то після того, як син став студентом болгарського вишу та отримав біометричні паспорти, надаємо перевагу поїздам за кордон. Але плануємо

наші мандри наперед. Розробляємо маршрут, яким їхатимемо, до того ж — на авто, бо так можна відвідати більше відомих місць, ніж на повітряному судні. Одне з найбільших вражень — Греція. Там побували в одному з найбільших монастирських комплексів — Метеори, де є наскальні православні монастирі. З XIII-XIV століття цей регіон вважають місцем сили. Шість православних монастирів, які діють і зараз, розташовані на вершинах величезних скель. Ми відвідали лише чотири з них, бо

фізично неможливо було досягти всі, але це місце, де не можна набутися, його аура має надзвичайно потужну енергетику, яка наповнює неймовірними відчуттями. Це справді те місце, де людина має можливість поспілкуватися зі Всевишнім і відчути Божу благодать. Звісно, не могли, побувавши в Греції, не «підкори-

Олександра ОЛЕЩУК з чоловіком Олегом і сином Михайлом під час відпочинку в Греції (2018 р.)

ти» Олімп. Я чомусь уявляла собі, що це одна гора, на яку ми зійдемо, як на Говерлу. Але, як з'ясувалося, це — верениця гір, і коли вийшли й почали шукати Олімп, то виявилось, що ми вже давно там. Мене дуже захопили неймовірної краси місцини — водопади, джерела, невеличкі печери, в яких люди усамітнюються, щоб побути наодинці із собою.

Одна з нещодавніх поїздок, яка справила на мене незабутнє враження, — подорож до Албанії. Їхали на автівці Румунією, Трансільванськими горами. Але ці емоції неможливо передати, їх потрібно відчути, я ніколи не гадала, що це так захоплює. Мій чоловік проклав спеціальний маршрут, аби пересуватися лише високогір'ям, серпантинами. Подорожувати екстремальною трасою, коли на навігаторі вона навіть не відстежується, дуже цікаво й захоплює. Отож у майбутньому маємо намір подорожувати лише автомобілем, бо можна зупинитися в привабливому незнайомому місці, насолодитися природою та по-справжньому відпочити.

А ще захоплююся читанням, але добірної художньої літератури. Позаяк робота на кафедрі та в комітеті доволі напружена й вимагає прийняття швидких рішень, то, аби трохи відволіктися, точніше, «переформатува-

тися», я читаю. Наразі перечитую роман Василя Шкляра «Чорний ворон», незабаром хочу переглянути його екранізацію, але для мене дуже важливо, щоб враження від фільму не перебило, власне, сам смак процесу читання. Тому ця книга зараз скрізь зі мною, щоб вільної хвилини розгорнути та читати. Хоча цей твір хтозна чи дасть мені заспокоєння, бо він надихає на роздуми, розмірковування над тим, що зараз відбувається в країні, бо чималі випробовування трапилися на нашому шляху. Так хочеться, щоб люди не втратили силу, мужність, патріотизм і не сталося так, що ті сміливці, які ризикують своїм життям, не віддали його задарма. Ця книга дуже перегукується з нашим сьогоденням, тому мені й захотілося ще раз її перечитати.

— Яке ваше життєве кредо, що є тими орієнтирами, за якими звіряєте власні вчинки?

— Мені важливо, щоб усе те, чим мені доводиться займатися, я виконувала добре й щиро. Для мене суттєво, щоб це відбувалося максимально правдиво, мої життєві пріоритети — це справедливість, чесність та відповідальність.

Лариса ЛУКАЩУК

Уся родина на Великодні свята (2018 р.)

макоеконімі в Україні та за кордоном, тому для мене це ще один щабель мого фахового зростання. Мені дуже цікаво те, чим я зараз займаюся. Зокрема, вивчаю фармакологічні властивості найбільш інноваційних лікарських засобів, тих, які вже починають завойовувати свої позиції серед традиційних пре-

міжнародною програмою Еразмус і працювала в Університеті Поля Сабатьє у Франції на культурах кардіоміоцитів, вивчаючи можливі механізми дії цього лікарського засобу. Тепер плануємо продовжити подальші дослідження щодо вивчення цього лікарського засобу в нещодавно відкритій у на-

••••• ОБ'ЄКТИВ •••••

**(Зліва направо): Юлія КИЯН, Аліна БАРАНЮК, Оксана ПОБІГУШКА, студентки медичного факультету
Фото Миколи ВАСИЛЕЧКА**

8 лютого відзначає ювілейний день народження інженерка-технолога першої категорії поліграфічного відділу видавництва «Укрмедкнига» ТНМУ Оксана Юріївна СЕНЧУК

Вельмишановна Оксано Юріївно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського поліграфічного технікуму, 9 років роботи за фахом, у стінах Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського Ви успішно пройшли понад 20-літній трудовий шлях: спочатку фотомонтажистки, згодом — інженерки-технологу другої, першої категорії одного з найважливіших підрозділів нашого навчального закладу — видавництва «Укрмедкнига».

Ректорат, профком і весь ко-

ЮВІЛЕЙ

лектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як висококваліфікованого фахівця за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, пунктуальність, інтелігентність, жіночність, прагнення робити добро заслужують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Оксано Юріївно, міцного здоров'я, невичерпної енергії, життєвого оптимізму, наснаги, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай стелиться життя розмаєм

І хилить щастя повен цвіт,

Ми від душі бажаєм

Здоров'я міцного і многая літ!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

БУВ СВІТОЧЕМ НАУКИ, ПАТРІОТОМ І НЕОРДИНАРНОЮ ЛЮДИНОЮ

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ЯРОСЛАВА ІВАНОВИЧА ГОНСЬКОГО

31 січня виповнилося 60 років з дня народження видатного вченого Ярослава Івановича Гонського – корифея біохімічної науки, досвідченого педагога, доктора медичних наук, професора, людини, яка понад пів століття свого життя віддала підготовці фахівців для медичної галузі, наукових і науково-педагогічних кадрів, зростанню та реорганізації Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського (нині – Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського), реформуванню вищої медичної освіти.

Я.І. Гонський народився у смт. Войнилів Івано-Франківської області у сім'ї селян. Тут навчався у середній школі. Відтак закінчив фізико-математичний факультет Станіславського (нині – Івано-Франківського) педагогічного інституту, потім служив в армії на Далекій Півночі. 1953 року вступив до Станіславського медичного інституту (нині – Івано-Франківський медичний університет), який

закінчив з відзнакою. Працював у практичній охороні здоров'я. 1962 року став асистентом кафедри біохімії Івано-Франківського медичного інституту. Після успішного захисту кандидатської дисертації та отримання звання доцента Я.І. Гонського призначили завідувачем курсу біофізики цього ж вишу. Захистивши 1985 року докторську дисертацію, Ярослав Іванович продовжив свою трудову діяльність у Тернопільському державному медичному інституті на посаді завідувача кафедри біологічної хімії (нині – медичної біохімії), на якій працював професором до вересня 2017 року.

Наукова діяльність Я.І. Гонського – глибинна та різнопланова. Його напрацювання в галузі біохімічної науки зробили прорив у створенні новітніх підходів при вивченні проблем злоякісного росту, що дало змогу синтезувати нові антиканцерогенні сполуки – металокомплекси з глутаміновим кислотом. Ярослав Іванович широко вивчав біологічне окиснення за допомогою електронного па-

рамагнітного резонансу, створив цілу біохімічну школу, з якої вийшло багато докторів і кандидатів наук.

Сферою наукових інтересів професора було вивчення патогенезу хімічного ураження печінки. Під керівництвом Ярослава

галактозамінового, нітритного, кадмієвого тощо).

Я.І. Гонський був не лише талановитим науковцем, а й висококваліфікованим педагогом. Його лекції залюбки слухали як студенти, так і молоді науковці. Ярослав Іванович завжди по-батьківськи ділився зі студентами, аспірантами, молодими викладачами своїми знаннями та досвідом, умінням узагальнювати нове, прогресивне в науці, виділяти основні проблемні питання, зорганізувати науковий пошук. Професор Ярослав Гонський був частим учасником наукових з'їздів, конгресів, конференцій, де виступав з доповідями в розгалуженому спектрі своїх наукових зацікавлень.

Під керівництвом Я.І. Гонського виконано та захищено понад 20 кандидатських і три докторських дисертації. Він є автором підручника «Біохімія людини», який був тричі перевиданий, «Посібника для практичних робіт з біохімії», понад 200 наукових праць і 10 патентів на винаходи. Ярослав Іванович сформував дружний колектив науковців і педагогів, забезпечив створення матеріальної та педагогічної бази навчального процесу.

Ярослав Іванович був щирим патріотом Української держави, активним учасником створення

Народного руху на Тернопільщині, членом проводу обласного відділення Конгресу української інтелігенції, постійно виступав із зверненнями, лекціями, доповідями з питань української мови та культури, порушував питання щодо повернення забутих імен українських учених.

Він – ініціатор присвоєння нашому навчальному закладу імені уродженця Тернопільщини академіка І.Я. Горбачевського, створення садиби-музею академіка в селі Зарубинці, автор численних публікацій про життєвий і творчий шлях видатного вченого та громадського діяча, організатор щорічних Горбачевських читань.

Співробітниками кафедри медичної біохімії, друзі, учні, вчителем яких був Ярослав Іванович Гонський, а також усі, хто знав і спілкувався з ним, назавжди збережуть у своїх серцях теплі спогади про цю чуйну та порядну людину, талановитого педагога й науковця.

Колектив кафедри медичної біохімії

Івановича всебічно досліджено роль процесів вільнорадикального, мітохондріального, мікросомального та інших видів окиснення в механізмах токсичних гепатитів (тетрахлорметанового,

ЗАЛЮБКИ ПЕРЕДАВАЛА МОЛОДИМ ЛІКАРЯМ СВІЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ДОСВІД

Ірина Орестівна Багірян – лікарка-педіатриця, науковець, викладачка. Українка. Народилася у Львові 15 лютого 1960 року. Через три роки разом з батьками переїздить до Тернополя. Навчалася в Тернопільській середній школі №3, яку закінчила із золотою медаллю 1977 року. Відтак вступила на перший курс лікувального факультету Тернопільського медінституту. В червні 1983 року закінчила його з відзнакою за спеціальністю «лікар-лікувальник». За роки навчання брала активну участь у громадському житті вишу та там же розпочала науково-дослідницьку роботу. 31 вересня 1983 року до 8 березня 1987 року

навчалася в клінічній ординатурі на кафедрі педіатрії лікувального факультету нашого вишу. Протягом 1987-1988 року працювала в Тернопільській обласній лікарні лікаркою-ординаторкою зпочатку пульмонологічного, потім приймального та інфекційно-боксованого відділень. З 29 серпня 1988 року працює асистенткою на кафедрі педіатрії Тернопільського медінституту МОЗ України, де продовжила під керівництвом професора І.С. Сміяна дослідницьку працю «Особливості ентального засвоєння вуглеводів у новонароджених дітей перших місяців життя», розпочату в студентські роки та успішно захищену

в Київському НДІ ПАГ 1988 року. 5 квітня 1989 року їй присвоєно вчене звання кандидата медичних наук. Результати наукової праці знайшли відображення в рекомендаціях з вигодовування недоношених дітей – інформаційний лист «Принципи раціонального харчування недоношених дітей на другому етапі виходжування», що виданий у Києві 1989 року, які увійшли до республіканського плану впроваджень на 1991 рік.

У подальшому лікувальною роботою займалася у відділеннях другого етапу виходжування та патології новонароджених Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні. 21 травня 1996 року Ірині Орестівні присвої-

ли вчене звання доцентки кафедри педіатрії. 2003 року у видавництві «Укмедкнига» побачив світ посібник «Медична генетика дитячого віку», створений у співавторстві з членом кореспондентом НАМН України, професором І.С. Сміяном та професор-

кою Н.В. Банадигіою. За час наукової діяльності Ірина Орестівна була автором та співавтором понад 50 наукових праць.

Ірина Багірян проводила заняття та читала лекції англійською мовою для студентів-іноземців. Була завучкою кафедри.

На всіх етапах трудової діяльності колеги та керівники характеризували її як виконавчу, ініціативну, працелюбну, пунктуальну, кваліфіковану працівницю з активною життєвою позицією, хорошу й авторитетну людину, вдумливу, грамотну лікарку, яка постійно самонавчалася та вдосконалювала свої навички, залюбки передавала професійний досвід молодим лікарям, успішно навчаючи їх мистецтву лікування дітей.

Ірина Орестівна передчасно відійшла у вічність від важкої хвороби 16 лютого 2012 року.

АКТИВНО ЗАЙМАЛАСЯ ЛІКУВАЛЬНОЮ, НАВЧАЛЬНОЮ ТА НАУКОВОЮ РОБОТОЮ

Оксана Іванівна Лугова народилася 1 січня 1944 року у селищі Скала-Подільська, де й навчалася у середній школі, яку закінчила із золотою медаллю 1960 року. Тоді ж вступила на перший курс лікувального факультету Тернопільського медичного інституту. В червні 1966 року закінчила його з відзнакою за спеціальністю «лікар-лікувальник». Після закінчення вишу працювала лікаркою-фіззіатрицею Чортківської ЦРЛ, лікаркою-педіатрицею, а згодом і районною педіатрицею Заліщицького району.

1974 року була запрошена на роботу лікаркою-ординаторкою обласної дитячої лікарні міста Тернополя. Тоді ж отримала спеціалізацію з дитячої гематології. Цій важкій галузі педіатрії й присвятила майже всю свою трудову діяльність. З вересня 1979 року працює асистентом на кафедрі педіатрії Тернопільського медінституту, де під керівництвом професора І.С. Сміяна виконала наукову дослідницьку працю «Клініко-імунологічна характеристика окремих форм гломерулонефриту у дітей»

та 1985 року успішно захистила її в Київському НДІ ПАГ, провідною ж науковою установою, яка дала позитивний відгук на роботу, був НДІ педіатрії в Москві. Оксані Іванівні було присвоєно вчене звання кандидата медичних наук, 1991 року звання доцентки. З 1995 і до 2000 року вона була на посаді професорки кафедри педіатрії. В цей же період, з 1995 до 1998 року, виконувала обов'язки заступника головного лікаря з лікувальною роботою обласної дитячої клінічної лікарні. Крім лікувальної та навчаль-

ної роботи, активно займалася науковою діяльністю, була співавторкою монографій, присвячених про-

блемам дитячої нефрології, алкогольного синдрому плода, авторкою понад 50 наукових праць з цих проблем.

На всіх етапах трудової діяльності колеги та керівники характеризували Оксану Іванівну як дуже відповідальну, працелюбну, пунктуальну, висококваліфіковану працівницю, з активною життєвою позицією, розумну та вдумливу лікарку, яка постійно вдосконалювалася, вимогливу, але справедливую та принципову педагогиню, яка охоче ділилася своїм досвідом зі студентами та молодими лікарями, навчаючи їх мистецтву лікування дітей.

Вічність покликала Оксану Іванівну Лугову 12 травня 2009 року.

ДАТА

«ВЕЛИЧНИЙ ВАШ В РОКАХ ПОЛІТ!»

16 лютого виповнюється 60 років завідувачу кафедри медичної фізики, діагностичного та лікувального обладнання ТНМУ, докторові технічних наук Юрію Ароновичу РУДЯКУ

Вельмишановний Юрію Ароновичу!
Сердечно вітаємо Вас із 60-літтям!

Після закінчення Львівського політехнічного інституту, аспірантури в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, періоду викла-

дацької роботи в Тернопільському технічному університеті імені Івана Пулюя, навчання в докторантурі, роботи в ТОВ «Ремеді ЛТД» АС у стінах ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського Ви успішно пройшли майже 9-літній трудовий шлях: спочатку старшого викладача кафедри медичної інформатики з фізикою, а останні вісім років очолюєте кафедру медичної фізики, діагностичного та лікувального обладнання.

Ректорат, профком і весь ко-

лектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як відомого науковця, висококваліфікованого, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як члена спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій в Тернопільському технічному університеті

імені Івана Пулюя, члена редколегії наукового журналу.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Юрію Ароновичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності,

добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю і сонячним теплом,
Хай буде вірних друзів в ній багато,
Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Вельмишановного Юрія Ароновича Рудяка, завідувача кафедри медичної фізики діагностичного та лікувального обладнання, доктора технічних наук, доцента, вітаємо з ювілеєм!

Завдяки Вам, Юрію Ароновичу, кафедра, неначе корабель, уникала штормів, не сідала на міліну та обирала вказаний фарватер. Ваша діяльність яскрава й багатогранна. Ви маєте неабиякий авторитет серед викладачів університету, а у студентів користується заслуженою повагою. Закономірно, що студенти 1-го курсу вважають Вас одним з кращих лекторів.

Ваше бажання допомогти ближньому – продиктовано потребою душі, а Ваша дотепність і почуття гумору створюють на кафедрі особливу атмосферу.

Ваші наукові та навчальні здобутки віддзеркалені в трьох монографіях (дві з них видані в Німеччині), шести підручниках і посібниках, численних публікаціях та у восьми авторських свідоцтвах на винаходи.

Вельмишановний Юрію Ароновичу, знакова Ваша роль у створенні першої в Україні кафедри медичної фізики діагностичного та лікувального обладнання та відповідної експери-

ментальної програми з такою ж назвою.

Щирісердечно вітаємо Вас з цим, особливим днем народження! Бажаємо Вам залишатися й надалі таким же привітним, креативним, тактовним, цілеспрямованим та щоб дні й роки засівали щастям, радістю, любов'ю Вашу життєву дорогу! Многих і благих Вам літ!

Величний Ваш в роках політ!

Відомі Ви і поза краєм.

Це ж з Вами ми чимало літ

Навчальну ниву засіваєм.

Завдяки робочим дням

І духовністю, й знанням.

Зробили Ви в житті багато,

Минулих днів – в душі сліди.
В думках вертаєтесь туди,
Де й будень був родинним святом.

Чужа біда і Вас пече
І пам'ятають всі родини,
Як підставляли Ви плече
У лих для них години.
Отож з нагоди дня і дати
Ми хочемо Вам побажати:
Щоб Ви не знали лиха, бід,
Щоби здоровим було тіло,
Щоби життя Вам душу гріло

Працівники кафедри медичної фізики, діагностичного та лікувального обладнання

ТВОРЧИСТЬ

«Я – ІНОЗЕМЕЦЬ ПОМІЖ ВАМИ»

У листі до Георгія Бурсова Микола Холодний писав: «А приїхав я і вступив до КДУ із Полтавщини, де мешкав за кілька кілометрів від Кибинців, батьківщини Михайла Семенка. У Київ я приїхав з віршами, на яких відчувався Семенків вплив. Я на нього молився, як на Бога. Інакше кажучи, не молився ні на кого, бо це було в Семенковій манері. Мене захопила його поезія, бо він не писав віршів до дат і пір року».

Лідер українських футуристів М. Семенко був невтомним борцем з традиційними формами творчості. Якщо футуризм претендував на загальноземне лідерство у творчості, то М. Семенка вабили космічні масштаби:

Не хочу слави тут
Між своїми, де за мішок
Сміття та козацького вуса,
славу дадуть.
Що мені за діло до Києва та
родичів,
Коли про Семенка мусять
марсіани знати!

Одразу зауважу, що М. Холодний не став епігоном М. Семенка. Провідними в його ранній творчості були патріотичні та соціальні мотиви. До прикладу, вірш, написаний 1961 року, який відкриває збірку «Сутеніє в душі», видану 1969 року в Парижі:

Чумацького воза вкрали у
вірші поети,
могилу Шевченка обернуло
на стійло стада.
Мощі свої розсилаю на
аукціони в газети.
Я останній грек у тобї,
степова Еллада!
Вибач мені, що народився
після того, як ти померла.
Вибач мені, що я марно
шукаю твої сліди.
З льоху в Суботові, в який ти
себе заперла,
над трупом моїм зійди.

1956 року сімнадцятирічний поет написав сюрреалістичний вірш «Рука» про дядька, якому молотарка відтяла руку, але він не може домогтися призначення пенсії, тож герой вірша сипе «скарги у всі інстанції, підписуючись відтятою рукою дядька». Не оминув молодий поет і теми геноциду-Голодомору:

Трупи клав на вози
тридцять третій рочок.
Хоч бери та й гризи
комсомольський значок.
Жінка кинула чоловіка –
і торби на горба.
Подаруй їй, владико,
колосочок з герба.

Це початок «Балади про чорну птицю» (1963 рік).

У цих віршах вражає несподіване поєднання метафор і трагічний сюрреалізм, дивує надзвичайне відчуття справедливості, рання громадянська зрілість поета, його гостра реакція на дійсність:

Сьогодні у церкві коні

ночують і воду п'ють.
Сьогодні новим іконам
прочани поклони б'ють.
Сьогодні гвалтують рації
про мера шлункові болі.
Сьогодні зникають нації,
а світ очманів на футболі.

Микола ХОЛОДНИЙ

Сьогодні комусь на згадку подарували літак.
Сьогодні у полі дядько
гнилий підібрав буряк.
Сьогодні жива колекція
побільша по той бік грат.
Сьогодні у клуб лекція:
«Людина людині – брат».

Микола Холодний дуже добре розумів колоніальне становище України у СРСР, і промовисто про це сказав у другій частині вірша «Розмова з самим собою» (1961 рік):

Твої їм, Україно, не снилися
сльози –
вугілля, пшениця і масло їм
снилися.

Вони підібрали тебе при
дорозі,

а ми, як і завше, на торг
запізнилися...
Вони тобі Марксом зав'язу-
ють очі,
щоб вічно за їхню руку
трималася.
А ти їм співаєш пісень до
півночі,
а ти їх питаєш, чи смачно їм
спалося.
Ти знаєш, ще трохи – й хіба
лиш для пензлів
тебе десь згадають. Як дівку
Мілоську.
До рук твоїх жовтих крізь
тисячу цензорів
крокує відро мого синього
мозку.

Зрозуміло, що такі вірші називали «антирадянськими» й не друкували. 1965 року поета відраховували з п'ятого курсу філологічного факультету КДУ за критику роману професора А. Іщука «Вербівчани», на його обговоренні на висування на Шевченківську премію. 1971 року Микола Холодний написав статут Незалежної спілки письменників, а офіційну спілку оголосив Будинком інвалідів. Колеги при зустрічі з ним переходили на другий бік вулиці. 1972 року поета арештовують за антирадянську пропаганду, а 7 липня того ж року в газеті «Літературна Україна» було опубліковано нібито писаний заарештованим поетом лист з визнанням своєї провини. У листі до Г. Бурсова Микола Холодний писав: «Версія про те, що від мене «відвернулися всі» 1972 року, коли літукраїнці з КГБ сфабрикували під моїм іменем

«каяття», не витримує критики. «Відвернулися» ті, що й не «приверталися». Насправді ж «відвернулися» від мене галушкоїди та пристосуванці значно раніше – ще коли я з'явився 1961 року в Києві». Саме про «відвернутих» вірш «Іноземець»:

Я – іноземець поміж вами,
чужі-бо вам мої слова.
Не вам на них мені права
брудними дарувать руками!
Вам кращ водити власні
ЗІМи,
ніж нас чортзна куди вести.
Де ті вершини ваші зримі,
що ви давно по них мости
по наших спинах помостили
і ведете, і ведете?!
Щоб язика ми вам мастили,
коші казок нам плетете.
Ми вам робили революцію.
В війну звільняли від ярма.
А ви розвели проституцію
біля державного керма.
Навкруг міста ростуть лісами,
до комунізму ідемо.
Тим часом податі ті самі,
в тюрмі тій самій сидимо.
Є мова піль, озер і неба –
та ходить мова та німа.
Є українців більш, ніж треба,
а України все нема...

Епатаж М.Холодного закінчується 1972 року. 1965-го на смерть Володимира Сосюри він написав вірш «Вмирають поети», в якому передбачив свою поетичну долю:

«Вмирають поети в душі,
а потім в лікарні вмирають».
Микола Холодний писав і після 1972 року, але це були цілком інші поезії.

**Роман ЛАДИКА,
доцент ТНМУ**

4 лютого відзначила ювілейний день народження керівниця навчально-наукового інституту медсестринства, доцентка кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими ТНМУ, докторка педагогічних наук Світлана Олександрівна ЯСТРЕМСЬКА

Вельмишановна Світлано Олександрівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після здобуття медсестринської освіти, двох років роботи медичною сестрою, закінчення природничого факультету Тернопільського державного педагогічного університету, вчителювання у школі, служби в органах внутрішніх справ, у стінах ТНМУ імені І.Я.Горбачевського Ви успішно пройшли майже 17-літній трудовий шлях: спочатку асистентки, доцентки кафедри медичної хімії, яку за виробничою необхідністю впродовж двох років очолювали, здобули кваліфікацію бакалавра та магістра медсестринства, а останні 12 років очолюєте ННІ медсестринства, одночасно працюючи доценткою кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну пра-

цю, високий професіоналізм, організаційський талант, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як куратора студентських груп, завуча кафедри, відповідальної за впровадження кредитно-модульної системи навчання в університеті.

Ваша професійна й громадська діяльність відзначені грамотою Кабінету Міністрів України, подякою Міністерства освіти та науки України, грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіноча чарівність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Світлано Олександрівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай злагода буде, хай буде любов,
Хай тисячу раз повторяться знов
Хороші, святкові і пам'ятні дні,
Хай сонце всміхається Вам у житті!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

9 лютого відзначатиме ювілейний день народження доцентка кафедри акушерства та гінекології №2 ТНМУ Інна Володимирівна КОРДА

Вельмишановна Інно Володимирівно!
Ректорат, профком, працівники та студенти університету від щирого серця вітають Вас, висококваліфікованого спеціаліста, інтелігентну, чарівну й чуйну жінку, з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після п'яти років практичної лікарської роботи успішно пройшли понад 20-літній трудовий шлях: спочатку аспірантки, асистентки, а останні 10 років – доцентки кафедри акушерства та гінекології №2.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас як одну з талановитих випускниць другого покоління нашого вишу, відомого науковця, досвідченого клініциста-акушера-гінеколога, вмілого педагога й вихователя студентської молоді, цікаву та багатогранну особистість. Ваш світлий розум, відкрите серце й налаштування допомогти, зокрема, в розв'язанні існуючих проблем у реформуванні навчального процесу відповідно до європейських стандартів, заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування.

Особливо цінуємо отримання Вами сертифіката рівня В2 з володіння англійсь-

кою мовою, Ваш внесок у підготовку навчально-методичної бази новоствореної кафедри з викладанням англійською мовою.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як кураторки студентських груп, завучки кафедри, відповідальної за наукову роботу кафедри.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотами обласної ради, обласного управління охорони здоров'я, подяками від студентів-іноземців університету.

Бажаємо Вам, вельмишановна Інно Володимирівно, міцного здоров'я, великого людського щастя, натхнення, наснаги, нових творчих здобутків, добробуту, душевного спокою, здійснення всіх задумів і сподівань.

Нехай доля дарує Вам невичерпну молодість душі, бадьорість, удачу, теплоту й затишок у рідній домівці, а оптимізм та активна життєва позиція допомагають переборювати можливі негаразди!

Хай сміється доля, мов калина в лузі,
У родиннім колі, серед вірних друзів.

Хай крокують поруч вірність і кохання,
Хай здійсняться мрії і усі бажання!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

13 лютого виповнюється 75 років доцентві кафедри загальної гігієни та екології ТНМУ Костянтинові Олександровичу ПАШКУ

Вельмишановний Костянтине Олександровичу!
Сердечно вітаємо Вас з 75-літтям!

Після закінчення військово-медичного факультету Саратовського медінституту, 17 років служби у військах Ви прийшли в Тернопільський медінститут полковником медичної служби, успішно пройшли 35-літній трудовий шлях заступника начальника кафедри-начальника навчальної частини та начальника військової кафедри, асистента, доцента кафедри загальної гігієни та екології.

Особливо цінуємо 13-літній період, коли Ви очолювали навчальний відділ університету, компетентно та зразково організовували його роботу; а також понад чотирирічну працю директором навчально-наукового інституту фармакології, гігієни та медичної біохімії імені М.П. Скакуна.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як відомого науковця, висококваліфікованого, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у реформування навчального процесу відповідно до європейських стандартів, сумлінне

виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як куратора студентських груп, члена екзаменаційної комісії університету, члена консультативної ради університету.

Ваша військова служба, науково-педагогічна та громадська діяльність відзначені сімома медалями, Почесною грамотою МОЗ України, грамотами обласної державної адміністрації, обласної ради, міського голови, грамотами та подяками ректора університету.

Ваші порядність, інтелігентність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Костянтине Олександровичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято
І дарує Вам багато літ!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

13 лютого виповнюється 80 років від дня народження професорові кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ Олександрові Макаровичу ГОЛЯЧЕНКУ

Вельмишановний Олександрє Макаровичу!
Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

Після закінчення Вінницького медінституту ім. М.П. Пирогова, практичної роботи в медичних закладах і науково-педагогічної діяльності у Вінницькому медінституті, успішного захисту докторської дисертації у стінах Тернопільського медуніверситету імені Івана Горбачевського Ви успішно пройшли майже 37-літній трудовий шлях, зокрема, впродовж 20 років – завідувачем кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я, відтак – професором цієї кафедри, тепер – кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я.

Особливо сторінка Вашої діяльності – дворічний період керівництва навчально-науковим інститутом медико-біологічних проблем університету.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як одного з провідних в Україні вчених-фахівців із соціальної медицини та організації охорони здоров'я, досвідченого педагога й вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Свідченням високого професіоналізму та наукового авторитету була Ваша праця експертом Вищої атестаційної комісії України, членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій.

Заслуговує на увагу Ваша активна громадська діяльність у період становлення Української держави, зокрема, як голови міської організації Товариства української мови, заступника голови обласної організації «Меморіал».

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені двома бронзовими медалями ВДНГ СРСР, грамотами облдержадміністрації, обласної ради, подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Олександрє Макаровичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай на життєвій Вашій довгій ниві
Росте зерно достатку і добра,
Щоб Ви були здорові і щасливі,
Щоб доля тільки світлою була!

Ректорат і профком ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

РОЗПОЧАВСЯ ТЕСТОВИЙ ДОСТУП ДО ЖУРНАЛІВ ВИДАВНИЦТВА WILEY

Раді повідомити, що з 1 лютого розпочався тримісячний тестовий доступ до журналів видавництва Wiley, який надано 50 науковим установам та університетам України за організаційної підтримки Державної науково-технічної бібліотеки України.

Доступ можливий у локальній мережі нашого університету й забезпечується через платформу Wiley Online Library (<https://onlinelibrary.wiley.com/>).

John Wiley & Sons (скорочене найменування – Wiley) – одне з найдавніших академічних видавництв у світі, яке має багату історію та захоплюючу колекцію контенту й рішень для науки, вищої освіти та бізнесу.

Видавництво публікує матеріали в усіх галузях знань. Нині компанія володіє правами на понад 21 тисячу наукових книг (щороку видається майже 1000 нових назв), 1 600 наукових жур-

налів (серед яких вагома частка всесвітньо відомих і престижних видань), а також енциклопедії, довідники, бази даних наукової інформації з хімії та медицини (в тому числі Кокранівська бібліотека доказової медицини).

У журналах видавництва опубліковано дослідження понад 450 лауреатів Нобелівської премії. Щорічно журнали Wiley демонструють високі показники цитування та імпаکت-фактори, до того ж багато видань займають перші позиції у рейтингах за відповідними галузями знань.

У рамках тестового доступу для користувачів буде доступна найбільша колекція журналів Wiley, а це понад 1 500 назв сучасних журналів. Доступними будуть також архіви журналів за понад 20 років – з 1997 року і донині. За тематичним спрямуванням часописи охоплюють всі предметні напрямки сучасної науки.

Доступ до журналів Wiley відкритий з 1 лютого до 30 квітня 2020 року.

Пресслужба ТНМУ

ВІТАЄМО!

ХАЙ СЕРЦЕ ЗІГРІВАЄТЬСЯ ТЕПЛОМ РІДНИХ, ДРУЗІВ І ЛЮДСЬКОЇ ЩИРОСТІ!

4 лютого відзначила ювілейний день народження ветеран ТНМУ доцентка кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини Валентина Вікторівна ПАВЛІКОВСЬКА.

Багато років тому Валентина Вікторівна приїхала до Тернополя на з'їзд педіатрів і відразу закохалася в наше чарівне місто. Будучи вже достатньо сформованою фахівчицею, обласною педіатричне-кардіологічнею Волгограда, вона прийняла сміливе рішення про переїзд. Так Тернопіль та наш університет стали для неї рідними. Валентина Вікторівна наполегливо працювала на кафедрі педіатрії та під керівництвом знаного науковця,

професора Івана Семеновича Сміяна та захистила кандидатську дисертацію. Далі йшла напружена робота на новоствореній кафедрі поліклінічної справи, де вона тривалий час була завучем. Валентина Вікторівна ніколи не боялася труднощів, гідно приймала виклики долі, а за станом душі є переможницею.

Дорога Валентино Вікторівно! Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

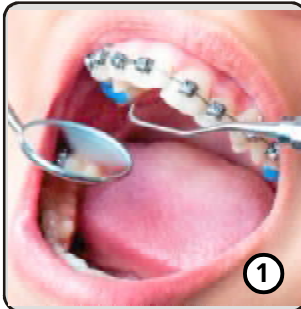

Ваша інтелігентність, доброта, працелюбність, гострий розум, уважне ставлення до пацієнтів завжди викликали повагу серед колег не лише кафедри, але й усіх співробітників університету. Ваш високий професіоналізм лікарки-педіатрині, наполегливість у науковій діяльності, педагогічний талант заслуговують високого шанування, ви є зразком для молодих лікарів і студентів.

Тож цього святкового дня хочемо щиро побажати вам, вельмишановна Валентино Вікторівно, міцного здоров'я, душевного спокою, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя й затишку, довгих років життя. Хай щастя і радість не залишають вас, а серце зігрівається теплом рідних, друзів і людської щирості.

З пошаною та любов'ю – колектив кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини.

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

		Бар	Подруга гумору	
Кругла сцена	Ріка в Німеччині	Вовняне вкривало	Наждачний круг	
Хижа риба	Нечиста мова	...-Дабі	Фото №1	... Де Бальзак
			Стінка над карнизом	Лариса ...-Квітка
Фото №2	Там повно грошей		Напівкоштовний камінь	Вітміка в деталі
			Село в Борщівському районі	Бойова комаха
			Православний священик	Масний продукт
			... Делон	Основи знань
Сходи на судні	Кабан-самець		Скелет голови	Антич. мешканець Криму
			Правила ввічливості	Почуття міри
			Місто в Криму	Упаковка
	Відлучення від церкви		Відлучення від церкви	
			Фото №3	Ліва притока Дніпра
			Колонія коралів	Рай
Насос	Релігійна чаша	Піднос	Вуглеводень	
Збірник фотографій	Щаслива доля		Гурт корів	Поєднання звуків
			Рослина на плесі ставу	
Фото №4			Зброя осі	Човен ескімосів
			Агент 007	Холодна зброя
			"Вуаль" мусульманки	Церква
			Рибальська сітка	Глава Венец. Республіки
			Сумка гриба	
			Негативний іон	
			Фото №5	
			Спортивний човен	...-Ів Кусто
			Жінка біля квітника	Націон. Академія наук
			Відомий ілюзіоніст	365 днів
				Авто-трансп. підприємство

Відповіді на сканворд, вміщений у № 2, 2020 р.

	Ф	С	К	
	П	А	Н	Т
	Й	А	А	
	С	Л	О	Н
	Е	Н	Я	
	Д	Р	Б	Р
	С	О	Х	
	В	У	Х	О
	Р	Ф	Е	О
	Н	П	І	Р
	Л	З	Г	І
	Л	Е	Г	Е
	Н	І	Р	Е
	П	О	С	У
	Д	И	Н	А
	І	І	Р	Е
	Н	Т	А	Р
	Я	Н	Т	А
	Р	А	Т	Я
	Н	Т	А	Р
	З	Е	Р	Н
	О	К	О	
	А	Т	О	С
	Ц	И	Н	Г
	А	Х	В	О
	Р	О	Б	А
	Г	Л	Е	К
	О	З	Е	Р
	О	А	Р	А
	П			
	Б	Л	І	Д
	Г	Е	Т	Ь
	М	А	Н	
	Л	З	У	
	Д	Е	К	А
	Н	А	Т	
	С	С	Н	О
	С	А	Р	
	С	К	Л	Е
	П	Л	П	Е
	Ч	І	Н	К
	А	Б	А	Л
	У			
	Т	Е	А	Т
	Р	Д	І	Г
	О	Р	А	Б
	М			
	О	Р	А	С
	Р	У	Н	О
	М	С	К	Л
	Е	Р	О	З
	М	Е	Т	И
	Л	Н	А	Т
	О			
	Р	Р	О	Д
	О	В	И	К

Склав Микола ВАСИЛЕЧКО